

AGENDA EXPOSITIES

Zaterdag 12 november

Demonstratie klinknagels slaan door Nico van Zeijl en toelichting boten door Aad van Zeijl

Zaterdag 26 november

Knooptechnieken met de scouting

Vrijdag 2 december

Open Huis Historische Werkgroep Oud De Lier van 10.00 tot 12.00 uur

Zaterdag 3 december

Jan van Geest komt vertellen over zijn boten en schilderijen

Vrijdag 9 december

Winter Wonderland

Houtdraaigroep op het voorplein

Zaterdag 10 december

Jan van Dijk vertelt over het vervoer per schuit naar veiling Westerlee

Zaterdag 17 december

Houtdraaigroep draait kerstartikelen

Zaterdag 24 december

Museum gesloten

Zaterdag 31 december

Museum gesloten

VAN DE VOORZITTER

Ik wil u graag bijpraten over twee onderwerpen:

- Verlenging recht van Opstal
- Stand van zaken De Bongaard

In 2018 hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden met de gemeente Westland, eigenaar van de grond. Na meerdere gesprekken, heel veel telefoontjes en mails kwamen we er in eerste instantie niet uit. De gemeente pakte het nogal zakelijk aan, vooral de ambtenaren waren tamelijk zwart-wit in hun benadering. Zij vonden een termijn van tien jaar voldoende en wilden we een langere, dan konden we daarover onderhandelen. We hebben het hier wel over een Rijksmonument. Op enig moment zijn we overgestapt op een gesprek met de

wethouders van Financiën en Cultuur. Dit gesprek heeft begin dit jaar plaatsgevonden en wat een pittig gesprek leek te worden, was na vijf minuten zover dat we een termijn van 25 jaar mochten aanhouden. Had dit niet in 2018 al het antwoord op ons verzoek kunnen zijn?

Uiteindelijk hebben Chiel en ik de Akte vestiging recht van Opstal met de looptijd van 25 jaar mogen tekenen. Die looptijd is belangrijk voor heel veel onderwerpen, maar op dit moment is het vooral van belang voor de opvolgers van Marian, Piet en Kurby van Delft. Ook zij willen graag weten of ze van een lange periode uit kunnen gaan.

Ja, De Bongaard, een begrip in De Lier, de verdienste van met name Marian, Piet en Kurby. Heel lang hebben zij topsport bedreven en wat hebben er veel mensen met heel veel plezier genoten van al die mooie voorgeschotelde gerechten. Maar zij hebben enige tijd geleden aangegeven te willen stoppen na al die intensieve jaren en een pandemie die daar ook nog eens bij kwam. Heel begrijpelijk dus.

Voor ons lag de opdracht op zoek te gaan naar nieuwe ondernemers voor De Bongaard, mensen die met ons de samenwerking willen aangaan. Het is geen complexe constructie, maar toch hebben we rekening te houden met beider belangen. Inmiddels hebben we meerdere gesprekken gevoerd met twee heel jonge en gedreven mensen vol frisse ideeën. Van beide kanten zijn we heel enthousiast en daarom staan zijn we nu op het punt

waarop de huurovereenkomst getekend kan worden. Zodra er getekend is, zullen we dat via de bekende kanalen naar buiten brengen.

Al met al zijn we heel blij met de vooruitgang die we boeken, ook voor de langere termijn.

Rest mij u, namens het bestuur, veel leesplezier en mooie laatste maanden van het jaar toe te wensen.

Henk van Lenteren

EXPOSITIE 'TRANSPORT OVER HET LEEWATER'

Op zaterdag 1 oktober verzamelden zich heel wat genodigden voor de opening van de expositie 'Transport over het Leewater', die allen een verleden met de varende westlanders hebben en aan de expositie hebben meegewerkt. Zij deelden duidelijk een passie met elkaar. Voorzitter Henk van Lenteren vertelde hoe de tentoonstelling over dit interessante onderwerp in de Westlandse geschiedenis tot stand was gekomen. Vroeger vond vrijwel al het transport in het Westland over het water plaats; het gebied was nog nauwelijks ontsloten via wegen. Scheepsbouwers, boeren, tuinders en andere ondernemers waren allen afhankelijk van de schippers, die van en naar het Westland voeren.

Van Lenteren zette Jan van Geest - nazaat van de Wed. P. van Geest - speciaal in het zonnetje, want er hangen nu heel wat schilderijen, en andere objecten, van zijn verzameling in De Timmerwerf. Veelal geschilderd in de traditie van de Haagse School. Ook memoreerde hij de inbreng van Aad en Nico van Zeijl, geboren op een scheepswerf. Aad heeft veel onderzoek verricht op dit gebied en daar onlangs een boek over gepubliceerd.

De aanwezige wethouder Barend Rombout toonde zich enthousiast over de aandacht voor dit deel van de Westlandse geschiedenis. Hij benadrukte hoe belangrijk

het is dat deze verhalen ook aan de kinderen worden doorgegeven. De wethouder wilde wel kwijt dat hij als rechtgeaarde Westlandse jongen in zijn jeugd van aanpakken wist, waarop Van Lenteren hem uitdaagde voor een potje bloemkolen stapelen in de groentekisten voor de veiling. Dat deed Rombouts heel sportief en daarmee was de expositie officieel geopend.

NIEUWS VAN DE VRIJWILLIGERS

Anneke heeft enkele vrijwilligers bezocht met bloemen omdat er helaas zieken en verlies van een dierbare zijn. Pleun en Pia de Jong waren op 26 oktober 50 jaar getrouwd. Dat was een bloemetje waard en wij feliciteren het stel van harte.

We kunnen een paar nieuwe vrijwilligers melden: Els Ridder en Jan Kester. Els werkt zich in om als suppoost mee te gaan draaien en Jan gaat het klusteam op vrijdag versterken.

CLUB VAN 100 IN DE DOM

Het was al een paar jaar geleden, dat we weer eens op een gezellige avond contact konden hebben met onze trouwe Club van 100. Ook onze eigen vrijwilligers waren uitgenodigd in de ingrijpend gerenoveerde kerk en dat was meteen ook het onderwerp van deze avond. Maar niet voordat voorzitter Henk van Lenteren in een mooie overzichtelijke presentatie het reilen en zeilen van het museum in de afgelopen periode toelichtte. Na de koffiepauze vertelde Jan den Hoed een boeiend verhaal over de geschiedenis van de Dom, waarbij bijzondere afbeeldingen werden getoond op de schermen. Helaas liet de geluidsinstallatie te wensen over bij de presentaties van de beide heren, maar dat mocht de pret niet drukken. Met een drankje en een hapje raakten de ruim honderd aanwezigen nog niet snel uitgepraat. Het was een geslaagde avond.

GESCHIEDENIS TIMMERWERF IN HISTORISCH JAARBOEK VAN HET WESTLAND

Op zaterdag 3 september werd het Historisch Jaarboek van het Westland 2022 in de Dom in De Lier gepresenteerd en het eerste exemplaar werd overhandigd aan de wethouder van cultuur, Barend Rombout. Gerben Dijkstra en Jan den Hoed hebben zich de afgelopen jaren verdiept in de geschiedenis van De Timmerwerf en daartoe veel onderzoek verricht in de archieven. Met name het archief van het Hoogheemraadschap Delfland bleek een onuitputtelijke bron.

Hun bevindingen tot nu toe hebben zij in een artikel voor het jaarboek opgeschreven en Jan den Hoed heeft een mooie lezing voor het Genootschap Oud-Westland gegeven over de unieke geschiedenis van onze Timmerwerf. Er waren 95 leden bij deze middag aanwezig.

WINNAAR 100 GR HOUT ZAGEN

Een blijde Lynn Dankier mocht de lunchbon bij De Bongaard in ontvangst nemen, omdat ze tijdens de braderie bij de kraam van De Timmerwerf exact 100 gr hout wist af te zagen. Veel mensen waren de challenge aangegaan en een aantal van hen zaagde

weliswaar 100 gr af, maar Lynn was de enige met een nul achter de komma erbij.

WIJNACTIE

De wijnactie die we tijdens de braderie hebben gehouden was weer een succes. Ieder jaar stijgt het aantal bestellingen en dit jaar kwamen we aan een record van 273 dozen. Een mooie actie die ons helpt het museum in stand te houden, waarvoor onze dank.

TALENTENKLAS

Medewerkers van de Mauritschool in De Lier begeleiden een groep van twaalf kinderen van Lierse basisscholen uit groep 8, die volgend jaar naar het voortgezet onderwijs gaan en uitstromen naar praktijkgericht onderwijs.

Deze 'Talentenklas' gaat samen met vrijwilligers van De Timmerwerf op twee vrijdagmiddagen een houten Westlandse schuit timmeren. De vrijwilligers hebben alle onderdelen van de schuit al op maat gezaagd en voorbereid. Een prachtig project waarbij de kinderen alvast wat ervaring met houtbewerking kunnen opdoen. Na afloop nemen de kinderen hun zelf getimmerde schuitje mee naar school om hem daar te schilderen en van een zeiltje te voorzien.

SCHOOLPROJECT

Begin 2023 starten we een bijzondere samenwerking met de Mauritschool, waarbij we voor groep 6 een serie van vijf cultuur/erfgoed lessen gaan verzorgen. Eerst laten we zien hoe kinderen honderd jaar geleden woonden en wat de grote verschillen zijn met tegenwoordig. Daarna gaan ze samen met onze vrijwilligers in een aantal weken ook een houten Westlandse schuit timmeren. Elk kind maakt zijn of haar eigen schuit en nadat deze netjes is geschilderd en afgewerkt mogen ze hun werkstuk mee naar huis nemen. Voor ons wel een hele uitdaging, maar het sluit

nu wel perfect aan op de lopende tentoonstelling over het vrachtvervoer over de Lee.

DE BUREN VAN DE TIMMERWERF

In de eerstvolgende Spijkerschriften willen we de lezer meenemen naar de tijd van rond 1900. Wie waren toen de directe burenen van onze timmerman aan de Hoofdstraat?

Bijna recht tegenover de timmerwerkplaats stond tot 1896 een boerderij met een schuur en hooiberg. Er is een foto bewaard gebleven waarop deze boerderij vlak voor de sloop goed te zien is. Het kelderluik geeft aan dat er ook een melkkelder onder de opkamer was.

Aan de straat liggen al wat boerenspullen op een hoop, die mogelijk nog gebruikt kunnen worden. Een slijpsteen en een paar stalen hoepels. In datzelfde jaar kocht dominee Conradi van de hervormde kerk de boerderij en liet alles afbreken. Hij wilde het perceel van ongeveer 1000 m² beschikbaar stellen voor de bouw van een nieuwe hervormde school. Maar omdat het schoolbestuur niet voldoende leerlingen en financiële middelen had, werd het perceel tijdelijk verhuurd als boomgaard en moestuin.

Inmiddels was dominee Conradi al lang uit De Lier vertrokken en nog steeds kreeg het schoolbestuur het niet voor elkaar om een nieuwe school te stichten.

Uiteindelijk verkocht dominee Conradi het perceel aan het bestuur van de gereformeerde schoolvereniging, die wel voldoende leerlingen had en naarstig op zoek was naar een nieuwe locatie. In 1909 werd de nieuwe school tegenover de timmerwerkplaats in gebruik genomen, de school die later Koningin Julianaschool zou gaan heten.

WIJ ONTVINGEN...

... van H. van Holsteijn gereedschap
 ... van Mevr. Poppe diverse kaarten van Zuid-Holland en foto's met betrekking tot elektriciteit
 ... van A. de Wit een houten klem, een spindel en ander gereedschap
 ... van John Wijngaards een disteltang
 ... van Jolanda Christiaans een kuikenboor, schaven en ander gereedschap
 ... van Jan van Geest een Wilhelminabordje.

STICHTING DE TIMMERWERF

Hoofdstraat 63, 2678 CG De Lier
info@detimmerwerf.nl
www.detimmerwerf.nl
<http://twitter.com/#!/timmerwerf>

KvK Haaglanden 41146873
 BTW nr. NL8059.58.629.B.01
 IBAN NL07 RABO 0336 2924 30

Bestuur:

Voorzitter: Henk van Lenteren - tel. 0174-515188
 Secretaris: Jan den Hoed - tel. 0174-511605
 Penningmeester: Chiel Rodenburg - 06-53927971
 Ellie Elshof - tel. 06-28696469
 Anneke van Zanten - tel. 0174-516590
 Gerda Gunneweg - tel. 0174-514076 (redactie)

Secretariaat:

Nel Hanemaaijer-Noordam - info@detimmerwerf.nl

ANBI

De belastingdienst heeft Stichting De Timmerwerf aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
 U kunt uw gift aftrekken van uw belastbaar inkomen bij uw belastingaangifte en De Timmerwerf kan de bijdrage ten volle benutten voor de instandhouding van ons museum.